

Uitvoeringsbesluit Jeugdwet, Reactie Jeugdzorg Nederland

Graag maakt Jeugdzorg Nederland gebruik van de gelegenheid om te reageren op de voorliggende Consultatieversie van het Uitvoeringsbesluit Jeugdwet en de nota van toelichting.

Algemeen

Op een aantal punten was in de Jeugdwet de mogelijkheid opgenomen voor lagere regelgeving. Jeugdzorg Nederland constateert dat ten gevolge van de behandeling in van de wet in de Tweede Kamer een aantal van die bepalingen gesneuveld omdat deze als onnodig bureaucratisch zijn bestempeld. Jeugdzorg Nederland meent dat dit een goede zaak is, met uitzondering van de bepaling die de basis had moeten zijn voor de regeling pleegzorg. Nu er geen wettelijke basis meer is voor een dergelijke regeling vreest Jeugdzorg Nederland dat de kwaliteit van de pleegzorg in de toekomst onvoldoende is geborgd.

Bij spoedeisende zaken is het in het belang van de jeugdige dat direct hulp kan worden ingezet. Jeugdzorg Nederland mist in het nu voorliggende concept een bepaling dat de eerste vier weken jeugdhulp ingezet kan worden; in het kader van de spoedeisendheid is het wenselijk dat dit mogelijk is, zonder dat hierover een 'verleningsbeslissing' is genomen en/of de gecertificeerde instelling hierover eerst met de gemeente heeft overlegd of dat gemeenten hierover onderling hebben overlegd. Het is in het belang van de jeugdige dat bij spoedgevallen de jeugdhulpaanbieder en/of de gecertificeerde instelling in ieder geval aan de slag kunnen en dat gedurende een periode (4 weken) duidelijkheid wordt verkregen over welke gemeente waar verantwoordelijk voor is.

Hoofdstuk 1

Artikel 1.2, derde lid, lijkt in strijd met artikel 2 IVRK nu kinderen zonder rechtmatig verblijf als voor kinderen die een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd hebben, slechts een voorziening voor maximaal 6 maanden mag worden afgegeven. De tijdelijke vergunning op humanitaire gronden wordt immers veelal voor 1 jaar afgegeven. In de huidige praktijk worden in dit soort gevallen indien nodig indicatiebesluiten voor langer dan 6 maanden afgegeven. De nu voorgestelde regeling leidt vooral tot extra onnodige bureaucratie.

Hoofdstuk 2

Op basis van het voorliggende concept is onduidelijk welke vereisten gelden voor gemeenten ten aanzien van advisering, toeleiding en het bepalen van de aangewezen voorziening en op welke wijze deze worden vormgegeven. Jeugdzorg Nederland gaat ervan uit dat onder de in artikel 2.1, eerste lid, genoemde deskundigheden ook deskundigheid op het punt van het jeugdstrafrecht en de jeugdreclassering valt. Wellicht dat dit in de nota van toelichting nog kan worden verduidelijkt.

Hoofdstuk 3

Met betrekking tot de gecertificeerde instelling (paragraaf 3) is onduidelijk hoe het toezicht van de certificerende instelling zich verhoudt tot andere vormen van toezicht: die van de inspectie en de eindverantwoordelijkheid van de gemeente voor de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het verdient aanbeveling hierover een verduidelijkende passage in de nota van toelichting op te nemen. Voorts is bepaald dat de certificerende instellingen gedurende de looptijd van het certificaat vast stelt of de gecertificeerde instelling nog voldoet aan het normenkader. Volgens de toelichting in ieder geval jaarlijks en, indien dit opportuun wordt geacht. Onduidelijk is wanneer er sprake van het opportune moment om extra te toetsen, en op basis waarvan wordt dit bepaald. Met betrekking tot de rechtszekerheid en bedrijfscontinuïteit is het van belang dat dit duidelijk is. Ook op dit punt verdient het aanbeveling de toelichting aan te vullen.

Hoofdstuk 6

Ten aanzien van paragraaf 6.4 gaat Jeugdzorg Nederland ervan uit dat onder de Jeugdwet de zelfde procedure blijft gelden als thans wordt beoogd begin 2014 te regelen in het kader van de Wet op de Jeugdzorg. Hiermee zal het komende jaar door de jeugdhulpaanbieders ervaring worden opgedaan. Indien op basis van die ervaring mocht blijken dat bijstelling van de procedure noodzakelijk is, zal Jeugdzorg Nederland aandringen op aanpassing van deze paragraaf.

Op het punt van de beleidsinformatie (paragraaf 6.5) blijkt onvoldoende waarom het noodzakelijk is dat identiteit van de jeugdige en zijn ouders wordt verstrekt (artikel 6.5.1., eerste lid). In de wet wordt een onderscheid gemaakt tussen de standaard beleidsinformatie (art. 7.4.1. JW) en meer gespecificeerde en tot personen herleidbare informatie (art. 7.4.4. JW). In het voorliggende uitvoeringsbesluit komt in artikel 6.5.1. dit onderscheid niet duidelijk terug. Ook is onduidelijk hoe zich dit verhoudt tot art. 8.1/ 6.6. lid 2 Besluit maatschappelijke ondersteuning waarin expliciet staat vermeld dat de te verstrekken beleidsinformatie géén persoonsgegevens betreft. Jeugdzorg Nederland adviseert om het veld, dat de gegevens moeten leveren, bij het opstellen van de nadere regeling over de inhoud van de te verstrekken gegevens te betrekken. Zodoende kan constructief met alle partijen worden meegedacht over de nadere invulling van die regeling en kan worden voorkomen dat e.e.a. extra regeldruk met zich meebrengt.

Hoofdstuk 7

Ten aanzien van de paragraaf 7.1 sluit Jeugdzorg Nederland zich aan bij de opmerkingen van de Raad voor de Kinderbescherming. Het is van belang dat duidelijkheid wordt geboden over wie bijdrageplichtig is.

Paragraaf 7.2, de financiële verantwoording, bevat slechts kapstokbepalingen en dat de inhoudelijke uitwerking nog in lagere regelgeving gestalte moet krijgen. Een beoordeling van deze paragraaf daarom is pas mogelijk indien ook de regels die op basis hiervan zijn opgesteld, bekend zijn. Jeugdzorg Nederland is van mening dat ter voorkomen van onnodige bureaucratie het wenselijk is om aan te sluiten bij de thans reeds gehanteerde documenten en procedures waarop verantwoording wordt afgelegd.

Hoofdstuk 8

Hoofdstuk VI Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling

Ten aanzien van artikel 6.2 heeft Jeugdzorg Nederland behoefte aan verduidelijking. In de huidige situatie wordt bij een melding bij BJZ bekeken of de zaak al bekend is binnen het BJZ en als dat het geval is wordt de zaak doorgeleid naar de behandelende medewerker. Deze kan onderzoek en navraag doen. Indien sprake is van tegenwerking van de betrokkenen of een dieper onafhankelijk onderzoek noodzakelijk is, wordt de melding alsnog bij het AMK neergelegd voor onderzoek. Dit gebeurt echter in een kleine minderheid van de gevallen waar BJZ al bij betrokken was. Jeugdzorg Nederland sluit zich dan ook aan bij de opmerking van de Raad voor de Kinderbescherming dat er niets op tegen is wanneer een medewerker van een Gecertificeerde instelling onderzoekt of nagaat binnen het kader van de gewone taakuitoefening of er sprake is van kindermishandeling. De huidige tekst suggereert dat het AMHK de zaak steeds zelf in onderzoek moet nemen ook als er al bemoeienis is vanuit een wijkteam of vanuit de G.I. Dit leidt tot extra personen in het gezin; bureaucratisch en onnodig veel extra onderzoek; dat kan toch niet de bedoeling zijn van deze passage.

Overige opmerking

In het Wetsvoorstel Herziening KB-maatregelen in art. 265b wordt bij het verzoek om een maatregel tot uithuisplaatsing verwezen naar het indicatiebesluit. Onder het huidige wettelijke regime van de Wet op de Jeugdzorg neemt de rechtspraak geen genoegen met een indicatiebesluit zonder een termijn of een andere termijn dan een jaar. Onduidelijk is hoe de koppeling tussen de verleningsbeslissing en de maatregel uithuisplaatsing en de termijnen die daarbij een rol spelen in regelgeving worden vastgelegd.

Artikelsgewijze opmerkingen/vragen

- Art. 1.1.: het is onduidelijk waarom wel een definitie wordt gegeven van jeugdreclasseringswerker en niet van (gezins)voogdijwerker als bedoeld in de artikel 4.2.1. en 4.2.2 concept uitvoeringsbesluit Jeugdwet.
- Art. 1.1: het is verwarrend dat de definitie van klacht en klager alleen betrekking lijkt te hebben op gesloten jeugdhulp, terwijl in de Jeugdwet de artikelen 4.2.1. e.v. ook over klachten wordt gesproken, maar dan met betrekking tot de Gecertificeerde Instelling en de Jeugdhulpaanbieder. Het verdient aanbeveling dit te verduidelijken.

- Art. 2.3. lid 6 wetsvoorstel Jeugdwet is bij amendement toegevoegd 'of gezinshuis'. Is het een bewuste keuze om in art. 1.2 lid 2 alleen te spreken over verblijf bij pleegouder?
- Art. 3.2.2 d: Onduidelijk is om welke wettelijke verplichtingen dit gaat. Dit wordt niet nader bepaald in de toelichting; het verdient aanbeveling de toelichting op dit punt aan te vullen.
- Art. 4.2.1 t/m 4.2.3: uit de toelichting op deze artikelen blijkt dat het de bedoeling is dat binnen 5 dagen een werker is aangesteld en dat deze onmiddellijk contact opneemt met de jeugdige. De tekst van het artikel zelf laat veel meer ruimte over voor de instelling nu de termijn van 5 dagen alleen genoemd is voor aanwijzen van de betreffende werker. In art. 4.2.3, lid 3, is ten aanzien van de jeugdreclasseringswerker wel bepaald dat de eerste ontmoeting van de jeugdreclasseringswerker onverwijld plaats vindt nadat deze is aangewezen. Maar niet, waar in de toelichting vanuit lijkt te worden gegaan, binnen 5 werkdagen na het uitspreken van de maatregel en dit aanstellen van een werker. Dit is opmerkelijk, te meer in artikel 47, lid 2, sub a, UbWjz wel was bepaald dat een JR werker binnen uiterlijk 5 werkdagen de minderjarige moet hebben gezien. Gezien de toelichting, zou deze bepaling verder ook t.a.v. de voogdij en OTS moeten worden toegevoegd.
- Art. 4.2.2 lid 1: in dit lid wordt gemist 'anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden'. Hier wordt onder verstaan de andere ouder zonder gezag, die het kind mogelijk opvoedt, of pleegouders. Waarom wordt deze niet opgenomen in dit artikel?
- Art. 4.2.3 lid 2: in art. 4.2.2, lid 1, van dit uitvoeringsbesluit (dat op OTS ziet) alsmede in het vergelijkbare artikel 47 lid 1 UbWjz (dat ook op JR ziet) wordt in plaats van 'ouder' gesproken over 'de met het gezag belaste ouder of voogd'. Waarom wordt dit in artikel 4.2.3, lid 2, niet aangehouden? Verder wordt ook hier gemist 'anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden'. Deze worden ook genoemd in artikel 47 lid 1 UbWjz en niet in art. 4.2.3, lid 2.
- Art. 4.2.4 lid 1: in het huidige UbWjz staat over de termijn van het opstellen van een plan van aanpak ook nog: uiterlijk zes weken nadat (...) **en zij (het BJZ) hiervan in kennis is gesteld**. Het verdient aanbeveling om dit ook mee te nemen in het uitvoeringsbesluit.
- Art. 4.2.4 lid 3: ook hier worden alleen de 'ouders' genoemd. Het verdient ook hier aanbeveling daarvan te maken 'de ouder met gezag of voogd en anderen die de jeugdige als behorend tot hun gezin verzorgen en opvoeden'. Op deze manier worden ouders zonder gezag, die een kind verzorgen, meegenomen alsmede pleegouders. Op grond van de Wet verbetering positie pleegouders, in werking getreden op 1 juli 2013, moet over een ots-, voogdij- of jeugdreclasseringsplan namelijk overleg plaatsvinden met pleegouders. Dit staat nu in art. 13 lid 3 Wjz en artikel 46 lid 4 sub b UbWjz. Dat het overleg heeft plaatsgevonden dient te worden vermeld in het plan van aanpak. Zie ook art. 4.1.3, lid 3, van het wetsvoorstel Jeugdwet.
- Art. 4.2.4: hoe verhoudt deze bepaling zich tot de artikelen 4.1.2. en 4.1.3. van het wetsvoorstel Jeugdwet? Ook daar wordt de termijn van 6 weken genoemd en ingevolge art. 4.1.2 moet eerst worden geprobeerd een familiegroepsplan op te stellen, pas als dat niet is gelukt of wordt afgewezen geldt ingevolge art. 4.1.3, lid 5, dat er binnen 6 weken een plan van aanpak moet zijn.
- Paragraaf 4.3: de vertrouwenspersoon: in de eerste drie artikelen van deze paragraaf wordt consequent het begrip netwerkpleegouders gehanteerd. Het begrip netwerkpleegouder komt noch voor in de definitielijst van het wetsvoorstel Jeugdwet noch in het concept Ubjw. Netwerkpleegouders zijn ook pleegouders, het lijkt derhalve niet noodzakelijk netwerkpleegouders afzonderlijk te benoemen.
- Verder over paragraaf 4.3.: in de hele paragraaf wordt gesproken over 'ouders'. Gelet op de huidige definitie in het wetsvoorstel Jeugdwet vallen ouders zonder gezag hier niet onder. Houdt dit in dat deze ouders geen ondersteuning van een vertrouwenspersoon kunnen krijgen?
- Art. 6.2.1 lid 2: welke verantwoordelijke wordt hier bedoeld? Het begrip verantwoordelijke is niet opgenomen in de definitielijst. Wordt hier de verantwoordelijke in de zin van art. 7.1.2.2. lid 2 (de minister van VWS) of lid 3 (het college) bedoeld?

- Met betrekking tot de nota van toelichting wordt nog opgemerkt dat op pagina 2, tweede alinea onderaan staat: 'Zie verder de toelichting op hoofdstuk 9 van dit besluit'. Dit is een verkeerde verwijzing, er moet namelijk verwezen worden naar hoofdstuk 8.